

**Силабус навчальної дисципліни
«Правове регулювання у сфері туристичного та готельно-ресторанного бізнесу»**

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування
Спеціальність: 242 Туризм і рекреація
Освітня програма: Туризм
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Рік навчання: 2025-2026
Семестр: 4

Структурний підрозділ	Кафедра археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін, історичний факультет
Викладачі:	<p>ПІБ: Адамовський Володимир Іванович Посада: доцент кафедри археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін Науковий ступінь: кандидат історичних наук Вчене звання: доцент E-mail: volodymyr.adamovskyi@kpn.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус №2 (вул. Татарська, 14), кафедра археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін. Профайл викладача: https://kaf-asipd.kpn.edu.ua/?page_id=297 https://scholar.google.com.ua/citations?user=3IJdClkAAAAJ&hl=uk ORCID ID: 0000-0002-9186-6234</p>
	<p>ПІБ: Хоптяр Юрій Анатолійович Посада: доцент кафедри археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін Науковий ступінь: кандидат історичних наук Вчене звання: доцент E-mail: khoptyar.uriy@kpn.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус №2 (вул. Татарська, 14), кафедра археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін. Профайл викладача: https://kaf-asipd.kpn.edu.ua/?page_id=288</p>
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpn.edu.ua/course/view.php?id=3946
Статус дисципліни	обов'язковий освітній компонент професійної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	3 кредити ЄКТС / 90 год.
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Очна
Політика дисципліни	<u>Академічна доброчесність.</u> Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями.

	<p>Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: https://integrity.kpnu.edu.ua/</p> <p><u>Відвідування занять.</u> Очікується, що всі студенти відвідають лекційні та семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. «Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені Івана Огієнка» https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view</p> <p><u>Неформальна освіта.</u> Визнання КПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)». URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view</p>
<p>Що будемо вивчати?</p>	<p>Вивчення зазначеної дисципліни дозволить здобувачам вищої освіти отримати знання щодо правового забезпечення здійснення господарської діяльності у готельному, ресторанному та туристичному бізнесі, утвердження і підтримання правопорядку в господарському обороті.</p>
<p>Чому це треба вивчати?</p>	<p>Метою є формування у студентів теоретичних знань про систему правового регулювання готельної, ресторанної і туристичної діяльності в Україні. Оволодіння сучасними інструментами щодо пошуку нормативно-правових актів, сформувати вміння аналізувати вплив законодавчого забезпечення на ефективність роботи підприємств готельно-ресторанного і туристичного бізнесу. Навчити обирати ефективну організаційно-правову форму функціонування готельно-ресторанного і туристичного бізнесу.</p>
<p>Яких результатів можна досягнути?</p>	<p>Очікувані результати навчання з дисципліни: ПРН 1 Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів. ПРН 8 Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися. ПРН 21 Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.</p>
<p>Як можна використати набуті знання та вміння?</p>	<p>Освітній компонент сприяє формуванню у здобувачів таких компетентностей: Інтегральна компетентність. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи</p>

	<p>наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК): ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 3 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 7 Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК 14¹ Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК): СК 15 Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності. СК 16 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. СК 29 Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Загальна характеристика курсу «Правове регулювання у сфері туристичного та готельно-ресторанного бізнесу» та загально-правова характеристика господарських відносин. Національні джерела правового регулювання надання послуг в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі. Міжнародно-правове регулювання готельно-ресторанного та туристичного бізнесу. Засоби державного регулювання готельно-ресторанного та туристичного бізнесу. Правові засади здійснення державного нагляду (контролю) у сфері готельно-ресторанного і туристичного бізнесу. Юридична відповідальність за порушення законодавства у сфері готельно-ресторанного і туристичного бізнесу. Правова характеристика статусу суб'єктів ГР і Т бізнесу. Поняття зобов'язання, його сторони, забезпечення виконання, припинення та правові наслідки їх порушення. Загальні положення про цивільно-правовий договір, його укладення, зміна та розірвання. Особливості правового регулювання окремих видів договорів у сфері готельно-ресторанного і туристичного бізнесу.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Словесні, наочні методи; дедуктивний, індуктивний, аналітичний, метод порівняння, узагальнення, конкретизація; пояснювально-ілюстративний метод, демонстрація, метод проблемного викладу матеріалу (ігрові методи, дискусійна панель тощо).</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Готельно-ресторанна справа: навч. посіб. / Л. Ю. Матвійчук, Л. М. Чепурда, О. М. Лютак, С. В. Сидорук, Б. А. Смаль. Б.м., 2023. 356 с. 2. Кіріяджи В. В. Правове регулювання галузей турбізнесу: навч. посіб. Донецьк: ДІТБ, 2021. 339 с. 3. Гончар Л. О., Беляк А. О. Нормативно-правове регулювання діяльності підприємств готельно-ресторанного і туристичного бізнесу. Економіка та суспільство. 2021. № 32. URL:

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/332>

4. Король О.Д., Скутар Т.Д., Аніпко Н.П. Правове регулювання туристичної діяльності : навч. посіб. П-685 Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. 2022. 232 с.
5. Вінник О. М., Шаповалова О. В. Господарське право в умовах цифровізації економіки: навч. посіб. Київ: Право, 2020. 314 с.

Додаткова література

Нормативно-правова база:

1. Конституція України: офіц. текст. Київ: Верховна Рада України, 1996 (в ред. від 08.12.2004).
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19–20, № 21–22, ст. 144
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40–44, ст. 356 (в ред. від 01.07.2024).
4. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР (в ред. від 16.10.2020 р. № 1033-IX). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Про курорти: Закон України від 05.07.2000 р. № 1880-III (в ред. від 16.10.2020 р. № 124-IX). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2026-14#Text>
6. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII (в ред. від 01.01.2025). Відомості Верховної Ради України. 1991. № 30, ст. 377.
7. Про безпечність та якість харчових продуктів: Закон України від 23.12.1997 р. № 771/97-ВР (в ред. від 01.07.2024). Відомості Верховної Ради України. 1998. № 14, ст. 81.
8. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII (в ред. від 01.01.2025). Відомості Верховної Ради України. 2015. № 21–22, ст. 162.
9. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 06.07.1995 р. № 265/95-ВР (в ред. від 01.01.2025). Відомості Верховної Ради України. 1995. № 36, ст. 341.
10. Про внесення змін до Закону України «Про туризм» щодо розширення кола суб'єктів надання готельних послуг: Закон України від 30.03.2021 р. № 1441-IX. Відомості Верховної Ради України. 2021. № 25, ст. 197.
11. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.12.2022 р. № 1342-р (в ред. від 01.01.2025). URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249826501>
12. Про затвердження Правил надання послуг з тимчасового розміщення (проживання): Постанова Кабінету Міністрів України від 29.03.2006 р. № 415 (в ред. від 01.07.2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/415-2006-%D0%BF#Text> Про затвердження типових правил для ресторанного господарства: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.05.1995 р. № 343 (в ред. від 01.01.2025). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/343-95-%D0%BF#Text>
13. Про затвердження Правил роботи закладів (підприємств)

	<p>ресторанного господарства: Наказ Міністерства економіки України від 24.07.2002 р. № 219 (в ред. від 18.11.2020 р. № 2362). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0413-04#Text</p> <p>14. Про затвердження Технічного регламенту на молоко та молочні продукти, придатні для споживання людиною (для ресторанів): Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 09.02.2017 р. № 59 (в ред. від 01.01.2025). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0315-17#Text</p> <p>15. Козирева О. В., Коляда Т. А. Господарське право: навч. посіб. Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2019. 125 с.</p> <p>16. Риженко І. Правове регулювання господарських відносин за наявності форс-мажорних юридичних фактів. Роль інтеграційних процесів у формуванні національних правових систем: матеріали І Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 10–11 квіт. 2020 р. Херсон: Херсон. держ. ун-т, 2020. С. 231–235. URL: https://drive.google.com/file/d/1n7ZwCqBbw6169uytwQiWMXsN4yeMtZjU/view</p> <p>17. Риженко І. М., Мамедов Е. П. Деякі аспекти адміністративної відповідальності фізичних та юридичних осіб у системі юридичної відповідальності. Реформування правової системи України під впливом євроінтеграційних процесів: матеріали Четвертої всеукр. наук.-практ. конф., м. Херсон, 14–15 берез. 2019 р. Херсон: Видавн. дім «Гельветика», 2019. С. 74–78.</p> <p>18. Риженко І., Семенова Н. Класифікація адміністративних послуг, які надаються органами Державної фіскальної служби України. Реформування правової системи України під впливом євроінтеграційних процесів: матеріали Четвертої всеукр. наук.-практ. конф., м. Херсон, 14–15 берез. 2019 р. Херсон: Видавн. дім «Гельветика», 2019. С. 78–82.</p> <p>19. Швидка Т. І. Господарське право в схемах і таблицях: навч. посіб. Київ: Право, 2019. 130 с.</p>												
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Лекційні заняття (16 год.), семінарські заняття (14 год.), самостійна робота (60 год.).												
Система оцінювання результатів навчання	<p>Основними методами контролю відповідно до критеріїв оцінювання знань здобувачів освіти та ефективності засвоєння ними курсу ґрунтується на таких формах участі студентів у освітньому процесі, які підлягають поточному контролю: виступ з основного питання на семінарському занятті, модульна контрольна, самостійна робота (аналітичне завдання). Підсумковою оцінкою є залік.</p> <p style="text-align: center;">Розподіл балів, які отримують студенти</p> <table border="1" data-bbox="571 1697 1465 1809"> <thead> <tr> <th colspan="3"></th> <th>Залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Аудиторна робота</td> <td>Самостійна робота</td> <td>МКР</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">100</td> </tr> </tbody> </table>				Залік	Аудиторна робота	Самостійна робота	МКР		40	20	40	100
			Залік										
Аудиторна робота	Самостійна робота	МКР											
40	20	40	100										
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях	<p>Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка».</p> <p>URL: https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKuff/view</p>												

Відповіді студентів на семінарських заняттях оцінюються за 12-бальною системою за наступними критеріями:

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів, без зв'язку між ними: відповідає на окреме запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	2	Здобувач вищої освіти має усвідомлює мету навчальної пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи для розповіді суті заданого, про що відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”, не може самостійно знайти в підручнику відповідь. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, провести за зразком розрахунки; орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійно опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	5	Здобувач вищої освіти знає більшу частину половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак

			окремими помилками); вмiє працювати з пiдручником, самостiйно опрацювати частину навчального матерiалу; робить простi розрахунки за алгоритмом, але окреми висновки не логiчнi, не послiдовнi. Здобувач переважно дотримується принципiв академiчної доброчесностi.
		6	Здобувач вищої освіти розумiє основнi положення навчального матерiалу, може поверхнево аналізувати подiї, ситуацiї, робить певнi висновки; вiдповiдь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостiйно вiдтворює бiльшу частину матерiалу; вмiє застосовувати знання пiд час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципiв академiчної доброчесностi.
	Достатнiй (алгоритмiчно дiєвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно i логiчно вiдтворює навчальнiй матерiал, оперує базовими теорiями i фактами, встановлює причинно-наслiдковi зв'язки мiж ними; вмiє наводити приклади на пiдтвердження певних думок, застосовувати теоретичнi знання у стандартних ситуацiях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його i правильно оформити; самостiйно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термiнологiю; скласти таблицi, схеми. Здобувач дотримується принципiв академiчної доброчесностi.
		8	Знання здобувачем вищої освіти досить повнi, вiн вiльно застосовує вивчений матерiал у стандартних ситуацiях; вмiє аналізувати, робити висновки; вiдповiдь повна, логiчна, обгрунтована, однак з окремими неточностями; вмiє самостiйно працювати. Здобувач дотримується принципiв академiчної доброчесностi.
		9	Здобувач вищої освіти вiльно володiє вивченим матерiалом, застосовує знання у децю змiнених

			ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Високий (творчо- професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.	
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.	
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал	

			<p>засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.</p>
<p><u>Відвідування занять.</u> Очікується, що всі студенти відвідають лекційні та семінарські заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.</p>			
<p>«Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ імені Івана Огієнка» (нова редакція)</p>			
<p>URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view</p>			
<p>Критерії оцінювання модульної контрольної роботи</p>			
<p>Після вивчення освітнього компоненту здобувачі пишуть модульну контрольну роботу.</p>			
<p>Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються усі студенти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати.</p>			
<p>Невиконання МКР оцінюється 0 балів.</p>			
<p>Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.</p>			
<p>Модульна контрольна робота проводиться у формі письмової відповіді на запропоновані запитання. Максимальна кількість балів за МКР – 40. Для зарахування модульної контрольної роботи мінімальна кількість набраних балів повинна становити не менше 24, у іншому випадку МКР потрібно виконати повторно.</p>			
<p>Оцінювання модульної контрольної роботи</p>			
<p>Шкала ECTS</p>	<p>Критерії оцінювання</p>		
<p>«відмінно» (40-36 балів)</p>	<p>Здобувач вищої освіти у відповідях на варіант МКР демонструє глибокі знання з правових основ діяльності закладів освіти, повною мірою володіє матеріалом, що дозволяє виявляти розуміння змісту предмету, його</p>		

		основних положень, категоріального апарату тощо, може обґрунтовувати свої судження, аргументуючи правильну відповідь, логічно та послідовно формулює текст відповідей на поставлені завдання.
	«добре» (35-30 балів)	Результати відповідей здобувача вищої освіти на варіант МКР відповідають тим самим вимогам, що й для оцінки «відмінно», але при цьому здобувач допускає певні неточності та незначні помилки. Здобувач володіє матеріалом, правильно відповідаючи на поставлені завдання, логічно формулює відповіді, намагаючись аргументувати їх.
	«задовільно» (29-23 балів)	Відповіді здобувача вищої освіти на варіант МКР дозволяють виявити знання і розуміння основних положень предмета, певне володіння категоріальним апаратом, проте характеризуються фрагментарністю, відсутністю повноти та аргументованості. Здобувач допускає помилки при відповідях на питання МКР, не вміє достатньо обґрунтувати свої судження.
	«незадовільно» (менше 23 балів)	Відповіді здобувача вищої освіти на варіант МКР не виявили знань та розуміння основних положень предмета, що спричинило значну кількість помилок або, взагалі, повну/часткову відсутність відповідей. Здобувач не вміє логічно побудувати відповідь, обґрунтовувати свої судження, плутається у розумінні категоріального апарату тощо.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Робота оцінюється в 20-18 балів, якщо: автором чітко поставлена проблема і представлена власна точка зору стосовно її вирішення; проблема розкрита на високому теоретичному рівні, простежені системні зв'язки предмету дослідження, подані обґрунтування заявлених характеристик з коректним використанням фахових термінів, що мають відношення до завдання; надана аргументація власної думки з опорою на соціально-політичний аспект в контексті проблематики; робота розгорнуто розкриває заявлену тему.

Робота оцінюється в 16-18 балів, якщо: представлена власна точка зору (позиція, ставлення) стосовно вирішення проблеми; тема розкрита з конкретним використанням спеціальних понять у контексті відповіді (теоретичні зв'язки та обґрунтування явно не простежуються); надана аргументація власної думки з опорою на факти розвитку соціально-політичних уявлень з проблематики; заявлена тема розкрита не в повній мірі, зокрема не проаналізовані деякі суттєві характеристики предмету аналізу.

Робота оцінюється в 14-16 балів, якщо: представлена власна точка зору(позиція, ставлення) при розкритті проблеми; проблема розкрита при формальному використанні фахових термінів; дана

	<p>аргументація своєї думки з опорою на факти розвитку соціально-політичних уявлень з проблематики без теоретичного обґрунтування; заявлена тема розкрита не до кінця, а саме: розкриті лише деякі суттєві характеристики предмету дослідження.</p> <p><i>Робота оцінюється в 12-14 бали, якщо:</i> представлена власна точка зору(позиція, ставлення) при розкритті проблеми; проблема розкрита на буденному(а не теоретичному) рівні; аргументація власної думки слабо пов'язана з розкриттям проблеми; опущений аналіз суттєвих характеристик явища, тобто розкриті лише несуттєві характеристики предмету дослідження.</p> <p><i>Робота оцінюється в 0 балів, якщо:</i> робота є плагіатом, тобто коли автор скористається недоброчесним шляхом представлення чужих думок власними.</p> <p style="text-align: center;">Рейтингова оцінка з кредитного модуля</p> <p>Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння здобувачем вищої освіти певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.</p> <p style="text-align: center;">Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти</p>		
	Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
	90-100 і більше	A (відмінно)	зараховано
	82-89	B (дуже добре)	
	75-81	C (добре)	
	67-74	D (задовільно)	
	60-66	E (достатньо)	
	35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	не зараховано
	34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	
	<p>Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом історичного факультету та з дозволу ректора університету.</p>		
Поточний контроль	Усне опитування, письмовий контроль, виконання самостійної роботи, модульна контрольна робота		
Підсумковий контроль	Залік.		
Локація	URL: https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/		